

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А І Н И

02 червня 2022 року

Справа №200/18796/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі судді Загацької Т.В., розглянувши в порядку письмового провадження позов Жос Івана Михайловича до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії,-

ВСТАНОВИВ:

Жос Іван Михайлович (69005, м.Запоріжжя, пр.Соборний, буд.158, кв.66) звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (84122, Донецька область, м.Слов'янськ, пл.Соборна, 3) про визнання дій Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області щодо відмови у перерахунку пенсії Жос Івана Михайловича протиправними; зобов'язання Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області перерахувати пенсію Жос Івана Михайловича з 01.01.2018 без обмеження максимальним розміром на підставі довідки Донецького обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки від 12.07.2021 №ФС-68229/09/01/975 про розмір грошового забезпечення, з урахуванням зазначених у ній складових та основного розміру пенсії у розмірі 89 % відповідних сум грошового забезпечення.

Обґрунтовуючи позов Жос Іван Михайлович посилається те що, йому було протиправно відмовлено в перерахунку пенсії.

Відповідач надав відзив на позовну заяву, яким просить відмовити в задоволенні позову. Зазначає, що після визнання протиправними і скасування пунктів 1 і 2 Постанови № 103 інших рішень Кабінетом Міністрів України про умови та порядок перерахунку пенсій не приймалося. Також відповідач посилається на те, що пенсія позивачу не обмежувалася.

Ухвалою суду від 31.01.2022 прийнято позовну заяву до розгляду та відкрито провадження в адміністративній справі, розгляд справи вирішено проводити за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін (у порядку письмового провадження).

Від представника відповідача на адресу суду надійшло клопотання про розгляд справи в порядку загального позовного провадження.

Розглянувши дане клопотання, суд доходить висновку про відмову в його задоволенні з огляду на наступне. Згідно ч.1 ст.260 КАС України, питання про розгляд справи за правилами спрощеного позовного провадження суд вирішує в ухвалі про відкриття провадження у справі.

Як зазначено у ч.4 ст.260 КАС України, якщо відповідач в установлений судом строк подасть заяву із запереченнями проти розгляду справи за правилами спрощеного позовного

провадження, суд залежно від обґрунтованості заперечень відповідача протягом двох днів із дня її надходження до суду постановляє ухвалу про: 1) залишення заяви відповідача без задоволення; 2) розгляд справи за правилами загального позовного провадження та заміну засідання для розгляду справи по суті підготовчим засіданням.

Відповідно до ч.3 ст.12 КАС України, загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

Суд розглядає за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні) справи щодо оскарження фізичними особами рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг (п.2 ч.1 ст.263 КАС України).

Враховуючи категорію справи, а також те, що характер спірних правовідносин та предмет доказування у даній справі незначної складності, суд дійшов висновку про недоцільність розгляду справи за правилами загального позовного провадження.

Таким чином, заява Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області про розгляд справи за правилами загального позовного провадження є необґрунтованою та не підлягає задоволенню.

Розгляд справи проведено за правилами ст.263 КАС України без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі.

Розглянувши матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд встановив наступне.

Жос Іван Михайлович, 21.05.1946 року народження, є громадянином України, що підтверджується копією паспорту громадянина України ВА 413301.

До суду надана копія довідки Донецького обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки від 12.07.2021 № ФС-68229/09/01/975, яка видана позивачу, про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії станом на 05.03.2019.

Листом ГУ ПФУ від 24.11.2021 позивачу повідомлено про відсутність підстав для проведення перерахунку пенсії згідно оновленої довідки про розмір грошового забезпечення.

Частиною другою статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Спеціальним законом, який регулює правовідносини у сфері пенсійного забезпечення громадян України із числа осіб, які перебували на військовій службі, є, зокрема Закон України від 09.04.1992 № 2262-ХІІ "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (далі - Закон № 2262-ХІІ).

Так, статтею 43 Закону № 2262-ХІІ передбачено, що пенсії особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам, які мають право на пенсію за цим Законом, та членам їх сімей обчислюються з розміру грошового забезпечення, враховуючи відповідні оклади за посадою, військовим (спеціальним) званням, процентну надбавку за вислугу років, щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення) та премії в розмірах, установлених законодавством, з якого було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 року - страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Питання перерахунку раніше призначених пенсій регламентовано статтею 63 Закону №

2262-ХІІ, згідно з якою перерахунок раніше призначених пенсій військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом та членам їх сімей у зв'язку із введенням в дію цього Закону провадиться за документами, що є у пенсійній справі, а також додатковими документами, поданими пенсіонерами на час перерахунку.

Якщо пенсіонер згодом подасть додаткові документи, які дають право на подальше підвищення пенсії, то пенсія перераховується за нормами цього Закону. При цьому перерахунок провадиться за минулий час, але не більш як за 12 місяців з дня подання додаткових документів і не раніше, ніж з дня введення в дію цього Закону.

Усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, на умовах, у порядку та розмірах, передбачених Кабінетом Міністрів України. У разі якщо внаслідок перерахунку пенсій, передбаченого цією частиною, розміри пенсій звільненим із служби військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за цим Законом, є нижчими, зберігаються розміри раніше призначених пенсій.

Кабінет Міністрів України Постановою від 13.02.2008 № 45 "Про затвердження Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 липня 1992 р. № 393" затвердив Порядок проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (далі - Порядок № 45).

Пунктом 1 Порядку №45 передбачено, що пенсії, призначені відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" (далі - Закон), у зв'язку з підвищенням грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію згідно із Законом, перераховуються на умовах та в розмірах, передбачених Кабінетом Міністрів України.

Абзацом 1 пункту 5 Порядку № 45, у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 103 "Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб" (далі – Постанова № 103), передбачено, що під час перерахунку пенсій використовуються такі види грошового забезпечення, як посадовий оклад, оклад за військовим (спеціальним) званням та відсоткова надбавка за вислугу років на момент виникнення права на перерахунок пенсії за відповідною або аналогічною посадою та військовим (спеціальним) званням.

При цьому, у Додатку 2 до Порядку № 45 міститься форма довідки про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсій, яку постановою № 103 було викладено в новій редакції, в якій відсутні такі складові грошового забезпечення, як щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки, доплати, підвищення).

Рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 12.12.2018, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 05.03.2019, в адміністративній справі № 826/3858/18, визнано протиправними та нечинними пункти 1, 2 Постанови №103 та зміни до пункту 5 і додатку 2 Порядку №45.

Зміни внесені постановою №103, зокрема до додатку 2 до Порядку № 45, в якому визначено форму довідки про розмір грошового забезпечення для перерахунку пенсії, були визнані судом протиправними та нечинними, відтак з 05.03.2019 - дня набрання законної сили рішенням у справі № 826/3858/18 діє редакція додатку 2 до Порядку № 45, яка діяла до зазначених змін.

Водночас алгоритм дій, який повинен вчинити, зокрема, ГУ ПФУ у зв'язку із втратою чинності положеннями пунктів 1, 2 Постанови № 103 та змін до пункту 5 і додатку 2 Порядку №45 не змінився.

Відповідно до пункту 23 Порядку подання та оформлення документів для призначення

(перерахунку) пенсій відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", затвердженого Постановою правління Пенсійного фонду України від 30.01.2007 № 3-1, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2007 року за № 135/13402 (далі - Порядок № 3-1), передбачено, що перерахунок раніше призначених пенсій проводиться органами, що призначають пенсії, в порядку, установленому статтею 63 Закону № 2262-ХІІ. Пенсіонери подають органам, що призначають пенсії, додаткові документи, які дають право на підвищення пенсії.

Згідно з пунктом 24 Порядку № 3-1 про виникнення підстав для проведення перерахунку пенсій згідно зі статтею 63 Закону № 2262-ХІІ уповноважені структурні підрозділи зобов'язані у п'ятиденний строк після прийняття відповідного нормативно-правового акта, на підставі якого змінюється хоча б один з видів грошового забезпечення для відповідних категорій осіб, або у зв'язку з уведенням для зазначених категорій військовослужбовців нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством, повідомити про це орган, що призначає пенсії. Органи, що призначають пенсії, протягом п'яти робочих днів після надходження такого повідомлення подають до відповідних уповноважених структурних підрозділів списки осіб, яким необхідно провести перерахунок пенсії (додаток 5). Після одержання списків осіб уповноважені структурні підрозділи зазначають у них зміни розмірів грошового забезпечення для перерахунку раніше призначених пенсій і в п'ятиденний строк після надходження передають їх до відповідних органів, що призначають пенсії.

30 серпня 2017 року Кабінет Міністрів України прийняв Постанову №704 "Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб" (далі - Постанова № 704), яка набрала чинності 01.03.2018 та якою затверджено схему тарифних розрядів за основними типовими посадами осіб начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту згідно з додатком б, пунктом 2 якої встановлено, що грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу складається з посадового окладу, окладу за військовим (спеціальним) званням, щомісячних (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії) та одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

Отже, з 05.03.2019 - з дня набрання чинності судовим рішенням у справі № 826/3858/18 виникли підстави для перерахунку пенсій, призначених згідно із Законом № 2262-ХІІ, з урахуванням розміру посадового окладу, окладу за військовим (спеціальним) званням та відсоткової надбавки за вислугу років, а також додаткових видів грошового забезпечення, оскільки з цієї дати позивач має право на отримання пенсії, виходячи з розміру складових, розрахованих згідно з Постановою № 704 у відповідності до вимог статей 43 і 63 Закону № 2262-ХІІ.

Наведене відповідає висновкам Великої Палати Верховного Суду, які викладені в постанові від 24 червня 2020 року в зразковій справі № 160/8324/19.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку про безпідставне не проведення перерахунку пенсії позивача згідно з довідкою від 12.07.2021 № ФС-68229/09/01/975.

Статтею 51 Закону № 2262-ХІІ встановлено, що при настанні обставин, які тягнуть за собою зміну розміру пенсій, призначених військовослужбовцям строкової служби та їх сім'ям, перерахунок цих пенсій провадиться відповідно до строків, встановлених частиною четвертою статті 45 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".

Перерахунок пенсій, призначених особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам, які мають право на пенсію за цим Законом та членам їх сімей, провадиться з першого числа місяця, що йде за місяцем, в якому настали обставини, що тягнуть за собою

зміну розміру пенсії. Якщо при цьому пенсіонер набув права на підвищення пенсії, різницю в пенсії за минулий час може бути виплачено йому не більш як за 12 місяців.

Перерахунок пенсій у зв'язку із зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на такий перерахунок згідно з цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством, не проведений з вини органів Пенсійного фонду України та/або державних органів, які видають довідки для перерахунку пенсії, провадиться з дати виникнення права на нього без обмеження строком.

Отже, ураховуючи те, що 05.03.2019 настали обставини для перерахунку пенсії позивачу, перерахунок його пенсії має бути проведений з 01.04.2019.

Щодо позовних вимог в частині перерахунку пенсії без обмеження її максимального розміру, суд зазначає, що ключовим правовим питанням у справі, щодо якого фактично виник спір, є право позивача на перерахунок пенсії.

Питання обмеження пенсії максимальним розміром не розглядалися відповідачем. Тобто спору щодо обмеження пенсії максимальним розміром на час звернення позивача в цій справі до суду не існувало.

Також відповідач ще не ухвалював рішення щодо перерахунку призначеної позивачу пенсії за вислугу років, а тому відсутні підстави вважати, що права позивача у зазначеній частині при здійсненні такого перерахунку будуть порушені.

З урахуванням того, що спірні правовідносини виникли не з приводу певного розміру пенсії позивача, суд не може підняти пенсійний орган, уповноважений на виконання функцій з розрахунку, призначення, індексації і перерахунку пенсій громадянам, та на свій розсуд зобов'язати відповідача здійснити перерахунок пенсії позивачу в певному розмірі.

Оскільки судовому захисту підлягають порушені права чи інтереси особи, а не ті, що можливо/ймовірно будуть порушені в майбутньому, у задоволенні цих позовних вимог слід відмовити, як передчасних.

Наведене відповідає практиці Верховного суду, яка викладена у постанові від 14 вересня 2020 року у справі № 560/2120/20.

На підставі наведеного, суд дійшов висновку про наявність підстав для часткового задоволення позовних вимог.

Відповідно до квитанції №1902-0445-8258-3577 від 18.01.2022 позивачем сплачено судовий збір за подання позову в розмірі 992,40 грн.

Частинами 1 і 3 ст. 139 КАС України встановлено, що при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

При частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог.

Отже, оскільки позов задоволено частково, стягненню на користь позивача підлягає 496,20 грн понесених судових витрат за рахунок бюджетних асигнувань відповідача.

Керуючись статтями 2, 5-10, 19, 72-77, 90, 132, 139, 143, 241-246, 250, 255, 263, 295, 297 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

ВИРІШИВ:

Позов Жос Івана Михайловича (69005, м.Запоріжжя, пр.Соборний, буд.158, кв.66) до Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області (ідентифікаційний код: 13486010, 84122, Донецька область, м. Слов'янськ, площа Соборна, буд. 3) про визнання дій протиправними і зобов'язання вчинити певні дії – задовольнити частково.

Визнати протиправними дії Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області щодо відмови Жос Івану Михайловичу у перерахунку пенсії.

Зобов'язати Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області перерахувати Жос Івану Михайловичу пенсію з 01.04.2019 на підставі довідки Донецького обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки від 12.07.2021 №ФС-68229/09/01/975 про розмір грошового забезпечення, з урахуванням зазначених у ній складових грошового забезпечення.

В іншій частині позовних вимог – відмовити.

Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Головного управління Пенсійного фонду України в Донецькій області на користь Жос Івана Михайловича суму судових витрат у розмірі 496,20 грн.

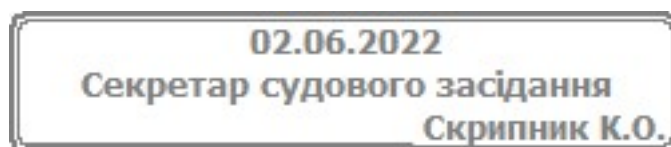
Повне рішення суду складене 02.06.2022.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Рішення суду може бути оскаржено в апеляційному порядку до Першого апеляційного адміністративного суду шляхом подачі апеляційної скарги протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Суддя

Т.В.Загацька

*306*5268186*1*2*